

Enheten För Regional Tillväxt
Tim Pohl
europeanoffice@regionvarmland.se

Rapport om Integration och EU

Med anledning av den rådande flyktingsituationen är integration en alltmer viktig fråga i Värmland och framförallt en stor utmaning för våra kommuner där mycket av det konkreta arbetet sker. Sedan årsskiftet 2014-2015 har Region Värmland fått ett utökat ansvar för att utveckla integrations- och mångfaldsperspektivet inom ramen för det regionala tillväxtarbetet.

Detta informationsdokument är framtaget för Region Värmlands medlemmar i syfte att ge en överblick av policys, program och initiativ på EU-nivå. Rapporten innehåller information om initiativ och kontakter på EU-institutionerna, nätverk och andra aktörer, samt finansieringsmöjligheterna från sektorsprogrammen.

I framtagandet av rapporten har ett antal organisationer intervjuats, Emilia Romagna Regional Office (Italien) med sitt nätverk ERLAI, South- East of England Local Partnership och Lower Saxony European Office. Intervjuerna har fokuserats kring hur dessa aktörer arbetar med integrationsfrågor i Bryssel, men även på goda exempel inom SFI, validering och mätningmetoder av integration.

INDEX

Vad gör EU på området?	3
Initiativ och EU-program	3
The European Migration Forum	3
Asyl- migrations- och integrationsfonden (AMIF)	5
Europeiska socialfonden (ESF)	6
<i>Exempel på genomförda projekt inom ESF</i>	6
Erasmus +	7
<i>Exempel på genomförda projekt inom Erasmus+</i>	8
Europa för medborgarna	9
<i>Exempel på genomförda projekt inom Europa för Medborgarna</i>	9
Programmet för Sysselsättning och Social Innovation (EaSI)	10
Icke-EU-finansierade projekt och arbetsmodeller	11
Nätverk	11
ERLAI – European Regional and Local Authorities on Asylum and Integration....	11
REVES – European Networks of Cities & Regions for the Social Economy.....	12
ENAR – European Network Against Racism	12
ENSA – European Network of Social Authorities.....	12
ELISAN - The European Local Inclusion and Social Action Network	13
Att mäta graden av integration	13
The Migrant Integration Policy Index (MIPEX).....	13
Indicators of immigrant integration 2015	14
Språkundervisning för nyanlända i Europa	14
Emilia Romagna (Italien)	14
Wolfsburg (Tyskland).....	15
Validering	16
EU/England	16

Vad gör EU på området?

Även om integrationspolitiken till stor del är en kompetens för medlemsstaterna så har EU format en gemensam ram för integration av tredjelandsmedborgare som antogs av medlemsstaterna år 2005, och reviderades år 2014. Ramdirektivet bygger i grund och botten på EU:s grundläggande värderingar om mänskliga fri- och rättigheter, demokrati och rättsstatsprincipen.

Trots EU:s grundläggande bestämmelser på området är det upp till var och en av medlemsstaterna att forma och genomdriva integrationsarbetet. En stor del av detta ansvar ligger på regional och kommunal nivå. Till stöd för arbetet har EU instiftat ett antal EU-finansierade arbetsprogram vars syfte är att stödja projekt som bidrar till innovativa arbetsmodeller och nationella- och transnationella samarbeten. Programmen handläggs på medlemsstatsnivå, ofta av ansvarig myndighet inom området. EU har även instiftat ett nätverk av nationella kontaktpunkter för integrationsfrågor vars huvudsyfte är att främja utbytet av information och god praxis för att finna framgångsrika lösningar för integrationsarbetet inom hela EU.

En viktig strategi som ligger till grund för EU:s integrationsarbete är Europa 2020-strategin. Europa 2020 är EU:s aktuella tillväxtstrategi fram till år 2020. Strategin kretsar kring en omfattande uppsättning EU-mål. Dessa utgör de gemensamma målsättningar som vägleder insatser både i medlemsstaterna och i EU. Av de fem EU-täckande målen, är tre av relevans för arbetet med integration av immigranter:

1. Sträva efter en sysselsättningsgrad på 75 % för kvinnor och män i åldern 20-64 år, bland annat genom bättre integration av legala invandrare och ökat deltagande av ungdomar, äldre arbetstagare och lågutbildade.
2. Förbättra utbildningsnivåerna, särskilt genom att sträva efter att minska antalet avhoppade elever till mindre än 10 % och genom att öka andelen personer mellan 30-34 år som har avslutad högre utbildning till minst 40 %.
3. Främja social integration, framförallt genom fattigdomsminskning, genom att sträva efter att lyfta minst 20 miljoner människor ur risken för fattigdom och utanförskap

Initiativ och EU-program

The European Migration Forum

En plattform för dialog om migration, asyl och integration

År 2015 ersatte Europeiska migrationsforumet det Europeiska integrationsforumet. Det europeiska integrationsforumet gav tillfälle till det civila samhällets organisationer att uttrycka sina åsikter om invandrings- och integrationsfrågor samt att diskutera EU-institutionernas utmaningar och prioriteringar. Sedan lanseringen av integrationsforumet 2009 har forumet

sammanträtt två gånger per år för att diskutera relevanta ämnen med anknytning till invandring och integration.

Under 2014 beslutade EU-kommissionen och den Europeiska Ekonomiska och Sociala Kommittén (EESC) att utvidga det dåvarande integrationsforumet för att även inkludera frågor som rör invandring, anhöriginvandring och asyl. I samband med detta ändrades också namnet till Europeiska migrationsforumet. Det nya migrationsforumet har, precis som dess föregångare, till syfte att vara en plattform för dialog med det civila samhället, och förhoppningen är att det samhälleliga engagemanget i migrations- och integrationsfrågor ska stärkas. Forumet kommer att sammanträda ett par gånger om året för att diskutera relevanta och dagsaktuella frågor. På det första mötet som hölls i januari 2015 bad kommissionen och EESC om bidrag från det civila samhället för att ta itu med de stora migrationsströmmarna på Medelhavet.

För att delta på The European Migration Forum krävs att deltagande myndigheter eller organisationer har dokumenterad erfarenhet av arbete inom migration, asyl och/eller integration samt att man har sitt säte i något av EU:s medlemsländer. En kommun som arbetar, eller har arbetat, med dessa frågor kan således anmäla sitt intresse för deltagande på forumets sammanträden.

För närvarande finns inget datumsatt sammanträde, men här är en [länk](#) med information från föregående möte.

Refugees' labour market integration: Challenges and initiatives to maximise potential

På en konferens med temat ”Utmaningar för arbetsmarknadsintegration av flyktingar” anordnad av European Economic and Social Committee (EESC) den 15 oktober 2015, slog UNHCR fast att de fyra viktigaste åtgärderna för en förbättrad integrering på arbetsmarknaden var:

1. Att ge stöd till arbetsförmedlingar i processen med erkännande/validering av kompetenser hos flyktingar.
2. Att erbjuda möjligheten att kombinera arbete/språk som en del i den grundläggande språkutbildningen (Sfi).
3. Sträva efter ett nära samarbete mellan mottagande myndighet (Migrationsverket) och dokumentutfärdande myndighet (Skatteverket), för att motverka förseningar och luckor som kan försvåra inträdet på arbetsmarknaden.
4. Likabehandling av asylsökande, oavsett var i asylprocessen denne befinner sig eller på vilka grunder denne söker asyl.

Baserat på en undersökning slog UNHCR även fast att sysselsättning är den överlägset viktigaste åtgärden för integration. Med tiden kommer en ökad sysselsättning att innebära positiva utfall för de europeiska länderna, inte minst vad gäller befolkningsfrågan samt den ekonomiska tillväxten.

[Här](#) hittar du samtliga presentationer från konferensen.

Asyl- migrations- och integrationsfonden (AMIF)

Asyl- migrations- och integrationsfonden (AMIF) har som mål att stödja EU:s medlemsstater i arbetet med att stärka unionens gemensamma asyl- och migrationspolitik. I Sverige förvaltas fonden av Migrationsverket, på uppdrag av regeringen.

Programperioden pågår mellan 2014-2020 och nya utlysningar, som annonseras i omgångar, går att ta del av på Migrationsverkets hemsida.

Organisationer kan ansöka om medfinansiering från fonden för projekt inom tre olika områden: asyl, integration och laglig migration samt återvändande.

Projekten ska rikta sig till tredjelandsmedborgare. Beviljade projekt medfinansieras med 75 procent. I Sverige finns det cirka 100 miljoner kronor per år att söka fram till år 2020.

Projekt som medfinansieras av AMIF ska främja migrationens möjligheter genom att på något sätt förbättra kvalitén på migrationsprocessen.

Organisationer som kan söka finansieringsstöd från AMIF är myndigheter, kommuner, landsting, frivilligorganisationer, den idéburna sektorn, företag, utbildnings- och forskningsinstitut samt arbetstagar- och arbetsgivarorganisationer.

Migrationsverkets [broschyr](#) om AMIF.

[Informationsblad](#) från Migrationsverket om AMIF

AMIF – Transnationella åtgärder

En del av medlen som finns tillgängliga inom AMIF ska användas för att finansiera transnationella åtgärder eller åtgärder som är av intresse för EU som helhet. För transnationella åtgärder antar kommissionen årliga arbetsprogram som definierar prioriteringar och mål för varje år. Medlen för transnationella åtgärder förvaltas av kommissionens generaldirektoratet för inrikesfrågor, och syftar till att stödja transnationella åtgärder, katastrofbistånd, det europeiska migrationsnätverket, tekniskt bistånd samt europeiska asylfrågor.

2014 års arbetsprogram för transnationella åtgärder hade bland annat fokus på:

- Inrättandet av nätverk för gränsöverskridande samarbete och pilotprojekt,
- gränsöverskridande partnerskap mellan organisationer som är baserade i två eller flera medlemsstater, samt
- utvecklande och genomförande av gemensamma statistiska redskap.

[Länk](#) till DG Migration- Integration Fund – Transnational Action.

För närvarande är inga ansökningsomgångar öppna, varken för nationella- eller transnationella projekt. Ansökningsomgångar för 2016 års arbetsprogram beräknas under januari 2016. Utlysningstillfällena kommer att

publiceras på Migrationsverkets hemsida när arbetsprogrammet är fastställt. Där finns även kontaktuppgifter till ansvariga handläggare.

[Länk](#) till Migrationsverkets hemsida.

Europeiska socialfonden (ESF)

Europeiska socialfonden är EU:s viktigaste verktyg för att skapa fler och bättre jobb i Europa. Programmet ska främja hög sysselsättning och skapa fler arbetstillfällen med målet att minska skillnader i välstånd och levnadsstandard mellan EU:s medlemsländer. ESF består av ett nationellt program med regionala planer. Värmland ingår i programområdet Norra Mellansverige tillsammans med Dalarna och Gävleborg. I Sverige ska Europeiska socialfonden användas till projekt som bidrar till:

- Ökad sysselsättning och rörlighet
- Bättre utbildning
- En chans för alla på arbetsmarknaden

Ett socialfondsprojekt ger stöd till individer som står utanför arbetsmarknaden. Projekten riktar sig även till insatser för dem som redan har arbete. Då handlar det om stöd för att utveckla individer och organisationer i takt med arbetslivets krav.

Det finns tre programområden, (1) Kompetensförsörjning, (2) Öka övergången till arbete och (3) Sysselsättningsinitiativet för unga.

Målgruppen är både anställda och icke-sysselsatta.

Europeiska socialfonden har en mycket tydlig koppling till det prioriterade området "Höjd kompetens på alla nivåer" i Värmlandsstrategin, både vad gäller höjd utbildningsnivå och förbättrad kompetensmatchning. Ett projekt har till exempel handlat om att tillvarata alla människors kompetens med ett särskilt fokus på insatser som underlättar för unga, invandrare, och personer med nedsatt funktionsförmåga att etablera sig på arbetsmarknaden.

[Länk](#) till Svenska ESF-rådet.

Exempel på genomförda projekt inom ESF

Va Med! Integrationsprojekt

Projektperiod: 2008-2011

Projektägare: Uppsala kommun

Samarbetspartners: Gävle kommun och Jämtlands län

Finansiering: Europeiska Socialfonden, Europeiska Integrationsfonden

Va Med! är ett samlingsnamn för ett antal projekt genomförda av Uppsala kommun där man arbetat för att underlätta inträdet och etableringen för nyanlända i samhället. Projekten har bland annat handlat om att utveckla SFI-utbildning, etablering och allmän samhällsorientering. Med allmän samhällsorientering menas bland annat grundläggande värden och principer som uttrycks i våra grundlagar samt de internationella konventioner som

Sverige antagit. Dessutom erbjöds information om den svenska välfärdsstatens uppbyggnad och funktion samt praktisk vardagskunskap.

Målet med projektet var dels att öka förståelsen för den gemensamma värdegrunden, dels också att bidra till minskat utanförskap genom en interkulturell dialog och en ökad delaktighet i samhället – att underlätta inträdet på den svenska arbetsmarknaden.

[Länk](#) till projektets hemsida.

Nya Trails - Integrationsprojekt för invandrarfamiljer i avbefolkade landsbygdsområden

Projektperiod: 2006

Projektägare: Aragón, Castilla-la Mancha, Castilla-Léon, Spanien

Finansiering: ESF, CEPAIM Foundation, Spaniens regering

Projektet syftade till att integrera invandrarfamiljer i avfolkade landsbygdsområden, att främja yrkesmässig och social integration av invandrarfamiljer i särskilt utsatta landsbygdsområden samt ge landsbygdskommuner personal- och organisatoriska resurser för underhåll och utveckling av socialtjänster och verksamheter som står inför utmaningar kopplade till avfolkning.

Projektet avsåg att förbättra allmänhetens syn på invandring samt att synliggöra de positiva aspekterna det innebär för den lokala utvecklingen av kommuner som har problem med avfolkning. "Nya Trails " öppnar upp för dialog mellan olika aktörer på regional nivå, bildar nätverk för samarbete mellan landsbygd och städer, samt involverar flera aktörer i processen; allt ifrån kommuner, regioner, företag, skolor, föreningar och yrkesverksamma.

För mer information om projektet, se EU-kommissionens [hemsida](#).

Erasmus +

Erasmus+ är EU:s program för utbildning, ungdom och idrott. De övergripande målen är att öka ungas kompetens och chanser att få jobb, att modernisera utbildningar och ungdomsverksamhet samt främja idrott.

Programmet har särskilt fokus på tre aktiviteter, så kallade nyckelåtgärder: Mobilitet, Strategiska partnerskap och Stöd för policyförändring. Svensk kontaktpunkt för Erasmus+ är Universitets- och högskolerådet (UHR) och Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF).

Särskilt intressanta för kommuner och skolor är mobilitetsprojekt och strategiska partnerskap.

Mobilitet avser den enskildes rörlighet i utbildningssyfte. Exempel på stödberättigade aktiviteter inom detta är kompetensutbildning, lärar-, elev- och studentutbyten, studiebesök, erfarenhetsutbyten, kompetensutveckling samt fortbildning.

Strategiska partnerskap avser istället samarbete för innovation och utbyte av god praxis i form av utvecklingsprojekt mellan skolor, lärosäten, kommuner med flera. Projekten ska syfta till att i en internationell kontext utveckla,

överföra och ta tillvara metoder, arbetssätt och initiativ för att stärka och höja kvalitén i undervisning, utbildning och lärande på organisatorisk, lokal, regional, nationell och europeisk nivå.

Inom Strategiska partnerskap är det till exempel möjligt för en kommun att tillsammans med partners utveckla metoder, riktlinjer eller utbildningspaket. Programmet ger även möjlighet till att anordna gemensamma fortbildningsevenemang och intensiva studieprogram för personal inom kommuner eller andra organisationer som arbetar med integration, för att öka möjligheterna till spridning av projektresultaten inom den egna organisationen.

Ett Strategiskt partnerskap kan få upp till €300 000 för ett 2- års projekt och €450 000 för ett 3- års projekt.

Den aktuella ansökningsomgången för *Strategiska Partnerskap* är öppen till och med den 26 april 2016.

Om ni är intresserade av att driva ett projekt inom Erasmus+ Strategiska Partnerskap inom utbildning råder vi er att:

- Läs mer om Erasmus+ i [programguiden](#), samt på UHR:s [hemsida](#) sid. 108-126.
- Skissa på en projektplan som är anpassad efter målen och finansieringsreglerna av delprogrammet. Ta hjälp av frågorna på [UHR:s hemsida](#).
- Förankra projektet internt
- Stäm av projektplanen med Region Värmland.
- Ta hjälp av Region Värmland för att lägga upp en partnerskapsstrategi och för att sedan söka partners.
- Ta kontakt med Carina Hammar, Handläggare för Erasmus+ strategiska partnerskap för yrkesutbildning Tfn: 010-470 04 79, för att be om ett enskilt möte där ni kan stämma av projektplanen och partnerskapet.

Exempel på genomförda projekt inom Erasmus+

”Training + för ungdom” och ”Aktivt deltagande i ungdomspolitik”

Projektperiod: 2015

Projektägare: Gantalcalá, spansk organisation inom utbildning, kultur och social integration.

Finansiering: Erasmus+

”Training+ för ungdom” och ”Aktivt deltagande i ungdomspolitik” var två utbildnings- och utbytesprojekt där personer från föreningen IFall (Integration För Alla) i Örkelljunga, åkte på en veckas ungdomsledarutbildning i Ankara, Turkiet, samt ett ungdomsutbyte i Viseu,

Portugal. !Fall är en förening som arbetar för att främja integration mellan kulturer samt att motverka våld.

Utbildningsprojektet ”Training + för ungdom” var ett partnerskapsprojekt med aktörer från tio länder. Syftet med projektet var framförallt att utbyta goda erfarenheter samt att bidra till uppslag på nya typer av arbetssätt. På utbildningsveckan hölls en rad olika typer av workshops där aktörerna fick presentera sina arbetsmetoder.

Utbytesprojektet ”Aktivt deltagande i lokal ungdomspolitik” i Viseu, Portugal bestod av 28 deltagare från fem länder, och projektets syfte var att stärka ungdomars aktiva deltagande i lokal ungdomspolitik. Projektet innehöll bland annat ett antal olika rollspels- och dramaaktiviteter där deltagarna fick leva sig in i olika scenarion.

Här finns ytterligare information om [projekten](#).

Europa för medborgarna

Europa för medborgarna syftar till att skapa samhörighet mellan medborgare i EU och att minska klyftan till institutionerna. Programmet ger stöd till ett brett spektra av insatser som bidrar till demokratiskt engagemang och deltagande. Europa för medborgarna är ett lämpligt program för den som vill bedriva utvecklingsarbete i samverkan med till exempel medborgare, företag och föreningar i Värmland – något som bidrar till att uppnå målen inom området Livskvalitet för alla.

Programmet har två programområden – Europeisk hågkomst samt Demokratisk delaktighet och medborgarengagemang. Inom delområdet Demokratisk delaktighet finns bland annat möjligheter för en kommun att samarbeta med ideella organisationer i projekt där man involverar medborgare för att driva vidareutveckling av projektidéer, något som kan vara intressant för en kommun som vill bedriva ett integrationsprojekt där flera aktörer är involverade.

Svensk kontaktpunkt är [Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor](#).

För närvarande är ingen ansökningsomgång inom programmet öppen eller datumsatt.

Exempel på genomförda projekt inom Europa för Medborgarna

Active Citizens in the European Integration

Projektperiod: 2011

Projektägare: Ayuntamiento de San Fernando de Henares (Spansk kommun)

Deltagare: Vaslui och Campia Turzii (två rumänska vänkommuner)

Finansiering: Europa för Medborgarna

Active Citizens in the European Integration var ett projektinitiativ som startades av den spanska kommunen San Fernando de Henares, i samarbete med två rumänska kommuner. Projektet gick ut på att belysa frågor som rör immigration, integration, social välfärd och kvinnors rättigheter, med

specifikt fokus på rumäner i Spanien. Projektet syftade till att underlätta integrationen av och kunskaperna hos de rumänska invandrarna så att de på ett mera effektivt sätt kan övergå till att vara aktiva medlemmar i det spanska samhället. Bakgrunden till samarbetsinitiativet är att rumäner, som utgör 14 % av Spaniens totala invandring, är en av de största invandrargrupperna i Spanien.

I projektet genomfördes en rad möten mellan personer och institutioner för att utbyta åsikter och bidra till tanken om ett öppet EU där alla kommer till tals. Initiativet uppmuntrade människor att delta i byggandet av ett enat Europa, grundat på demokrati, mänskliga rättigheter och kulturell mångfald. Genom forum på internet diskuterade även allmänheten hur klyftan mellan lokala myndigheter och folket kunde minska. Dessutom hölls en konferens i San Fernando de Henares där man presenterade rekommendationer som samlats in från vänorternas kommunstyrelser.

Frågorna som diskuterades är alljämt aktuella, och förhoppningen från initiativtagarna är att projektet ska inspirera fler aktörer som arbetar för ett öppet och icke-diskriminerande Europa. Det folkliga deltagandet och den öppna dialogen med institutionerna bidrog till att stärka graden av integration och främja kulturell och språklig mångfald.

Läs mer om projektet [här](#) (s.14).

Programmet för Sysselsättning och Social Innovation (EaSI)

Programmet för Sysselsättning och social innovation (EaSI) syftar till att ge stöd för sysselsättnings- och socialpolitiska åtgärder i linje med Europa 2020-strategins målsättningar. Programmet ger stöd till insatser för att praktiskt pröva idéer till reformer, utvärdera dem och sedan främja implementeringen av de bästa idéerna i medlemsstaterna. EaSI har en stark koppling till Europeiska socialfonden (ESF) och tanken är att dessa två program ska komplettera varandra. Programmet riktar sig till såväl offentliga- som privata aktörer.

Programmet kan vara av intresse för till exempel en kommun som vill driva ett integrationsprojekt som syftar till att inkludera människor som står utanför arbetsmarknaden, genom stärkta samarbeten mellan offentliga, privata och ideella aktörer. Finansiering beviljas till innovativa socialpolitiska projekt vars mål är att skapa en inkluderande arbetsmarknad.

För tillfället finns en öppen ansökningsomgång för projekt som syftar till att utveckla socialpolitiska innovationer för reformer inom sociala tjänster. Ansökningsomgången är öppen till den 16 november 2015. Mer information om utlysningen finns på kommissionens [hemsida](#).

Arbetsprogrammet för 2016 är ännu inte fastställt, men enligt förhandsinformation kommer fokus att ligga på samma områden som 2015 års arbetsprogram, det vill säga ungdoms- och långtidsarbetslöshet, rörlighet på arbetsmarknaden samt modernisering av sociala skyddssystem.

Länk till [arbetsprogram](#) för 2015.

Icke-EU-finansierade projekt och arbetsmodeller

På SKL:s hemsida finns en idébank med samlade exempel på olika typer av integrationsarbeten som har bedrivits på kommunal nivå. [Länk till idébanken.](#)

Nedan följer några exempel på kommunala projekt som genomförts inom ramen för integrationsarbetet.

Länsgemensam Yrkes-SFI, Gävleborg

Sedan 2010 samverkar kommunerna, Arbetsförmedlingen och Länsstyrelsen i Gävleborg inom Yrkesutbildningar med SFI. Avsikten är att samarbetet, vars fokus är att individanpassa och kontinuerligt uppfölja elevers språkutbildning, ska korta vägen in på arbetsmarknaden.

Upplägget på arbetsmetoden är att en SFI-lärare alltid närvarar under yrkesutbildningarna, för att på samma gång kunna stötta upp och underlätta elevernas språkinläring. Dessutom följs elevernas språkutveckling upp kontinuerligt vilket ytterligare adderar till progressen. Under utbildningens gång får eleverna ekonomiskt stöd från Arbetsförmedlingen.

Resultatet av samarbetet är att ungefär hälften av de totalt 550 eleverna som gått Yrkes-SFI har fått arbete direkt efter avslutad utbildning.

Mer information om arbetsmodellen finns att ta del av [här](#).

Handlingsplan för integrationsstrategi i Gislaved

I Gislaveds kommun har olika fokusgrupper bestående av politiker, tjänstemän, SFI-elever samt representanter från närings- och föreningslivet, på kommunens uppdrag, fått ge sin bild av hur kommunen bör arbeta med integrationsfrågor på ett mera utvecklande och effektivt sätt. Detta resulterade senare i en handlingsplan för integrationsarbetet, efter att svaren sammanställts och behandlats i kommunens nämnder och förvaltningar.

- En tjänsteman från varje förvaltning ska ingå i en arbetsgrupp och kommer ha det övergripande ansvaret för integrationsarbetet inom respektive verksamhet, säger Henrik Hellström, projektledare för integrationsstrategin i Gislaveds kommun.

En slutsats som framkommit av arbetet är att dokumentation och ansvarsfördelning är av betydande vikt för integrationsarbetet, och kräver samverkan från de kommunala förvaltningarna.

Mer information om strategin finns att ta del av [här](#).

Nätverk

ERLAI – European Regional and Local Authorities on Asylum and Integration

ERLAI är ett europeiskt nätverk för regionala och lokala aktörer inom områdena asyl, migration och integration. Nätverket är baserat i Bryssel och dess arbete kretsar främst kring mottagande, integration och återvändande. Medlemmarna träffas framförallt för att utbyta erfarenheter samt för att

knyta kontakter med EU-institutionerna, men även för att uppmärksamma goda erfarenheter av EU-samarbete på regional och lokal nivå och därigenom undersöka möjligheter till potentiella samarbetsprojekt.

Medlemskap i nätverket är kostnadsfritt. Svenska medlemmar är Mid Sweden, Stockholm Region EU Office och Region Östergötland European Office. Kontakt på Region Östergötland European Office är Madeleine Koskull, e-post: madeleine.koskull@regionostergotland.se.

Länk till nätverkets [hemsida](#).

REVES – European Networks of Cities & Regions for the Social Economy

REVES är ett europeiskt nätverk av städer och regioner som arbetar för att främja den sociala ekonomin. REVES arbete bygger på partnerskap mellan lokala såväl som regionala myndigheter och organisationer. Nätverket ägnar sig framförallt åt påverkansarbete gentemot EU-institutionerna i frågor som rör den sociala ekonomin, bland annat genom att samla in underlagsmaterial och synpunkter från nätverkets medlemmar. Dessutom arbetar ERLAI med projekt och utbyten, samt anordnar utbildningar och konferenser på området.

Medlemsavgiften baseras på medlemsorganisationens storlek. Svenska medlemmar i nätverket är Göteborgs stad, Östersunds kommun, Växjö stad, Region Örebro län, Region Östergötland, Coompanion Göteborg, Coompanion Jämtland och Västra Götalandsregionen. Kontaktperson på Västra Götalandsregionen är Hanna Katarina Nyroos, epost: hanna.nyroos@vgregion.se.

Länk till nätverkets [hemsida](#).

ENAR – European Network Against Racism

ENAR är ett europeiskt nätverk som arbetar för att motverka rasism, xenofobi och islamofobi inom EU. Nätverket består av europeiska frivilligorganisationer som arbetar för lika behandling av EU-medborgare såväl som tredjelandsmedborgare. Dessutom arbetar ERLAI för att nationella, regionala och lokala initiativ sammanlänkas med relevanta EU-initiativ.

Den årliga medlemsavgiften varierar mellan € 50 - 1000+ beroende på medlemsorganisationens inkomster. Svenska medlemmar i nätverket är Antiracist Academy, Center Against Racism, EIA Lund, Fight Racism Now, Pan African Movement for Justice samt Mångkulturellt Centrum. Kontaktperson för Mångkulturellt Centrum är Tobias Hübinette, 08-120 259 04.

Länk till nätverkets [hemsida](#).

ENSA – European Network of Social Authorities

ENSA är ett europeiskt nätverk av sociala aktörer. Nätverket arbetar för att främja internationellt samarbete inom det sociala området. Det uttalade syftet

med ENSA:s arbete är att främja en fördjupad dialog kring socialpolitik, och på så vis vara med och påverka agendan för EU:s institutioner. Därtill deltar nätverket i innovativa europeiska projekt och uppmuntrar till internationellt samarbete, erfarenhetsutbyte och lärande inom det sociala området.

Medlemskapet är kostnadsfritt, istället förväntas ett aktivt medlemskap i nätverket. Svensk medlem i nätverket är Nacka kommun och kontaktperson är Kerstin Seipel, e-post: kerstin.seipel@nacka.se.

Länk till nätverkets [hemsida](#).

ELISAN - The European Local Inclusion and Social Action Network

ELISAN är ett europeiskt nätverk för integration och sociala åtgärder på regional nivå. Nätverket syftar till att vara en röst för de förtroendevalda som ansvarar för socialpolitik inom regional och lokal verksamhet runt om i Europa. ELISAN syftar även till att sprida kunskap och främja social innovation inom EU. Arbetet sker bland annat genom evenemang, framtagande av positioneringspapper, fackliga överläggningar samt informationsspridning till såväl medlemmar som icke-medlemmar.

Den årliga medlemsavgiften för ELISAN varierar mellan € 80 - 500 beroende på medlemsorganisation. Svensk medlem i nätverket är Nacka kommun och kontaktperson är Kerstin Seipel, kerstin.seipel@nacka.se.

Länk till nätverkets [hemsida](#).

Att mäta graden av integration

De viktigaste statistiska slutsatserna gällande graden av integration för migranter inom EU härstammar från de så kallade Zaragoza-indikatorerna, vilka antogs av EU år 2010. För att enklare kunna mäta och jämföra integrationsarbetet mellan EU:s medlemsländer, enades man därför om en uppsättning gemensamma indikatorer:

Sysselsättning - sysselsättningsgrad, egenföretagande, visstids/deltids/långtidsanställningar och graden av överkvalificering.

Hälsa – antal friska levnadsår, medellivslängd samt ouppfyllt behov av sjukvård.

Utbildning - avbruten skolgång, utbildningsnivå och språkkunskaper utöver modersmål.

Social integration - överbeläggning, nettotinkomster, barnfattigdom och social utestängning,

Aktivt medborgarskap - långsiktig bosättning och graden av naturalisering.

[Länk](#) till Eurostat – Migrant Integration Statistic.

The Migrant Integration Policy Index (MIPEX)

Mipex är ett verktyg som mäter graden av integration i EU:s 28 medlemsländer, samt Australien, Kanada, Island, Japan, Sydkorea, Nya Zeeland, Norge, Schweiz, Turkiet och USA. 167 politiska indikatorer används för att skapa en rik och mångfacetterad bild av invandrades

möjligheter att delta i samhällslivet. Statistiken bygger på nationella index som tillhandahålls av varje land. MIPEX använder åtta stycken politikområden för att mäta graden av integration, på en skala mellan 0-100.

Sverige placerar sig, med sina 78/100 i MIPEX-resultat (år 2014), på en förstaplats av de 38 länderna. Det område där Sverige har det högsta MIPEX-resultatet är Rörlighet på arbetsmarknaden (98/100), och det område där Sverige har lägst resultat är Hälsoområdet (62/100). Nedan följer Sveriges MIPEX-resultat inom de åtta olika politikområdena:

Politikområde	Sveriges MIPEX-resultat
Rörlighet på arbetsmarknaden	98
Utbildning	77
Politiskt deltagande	71
Medborgarskap	73
Hälsa	62
Anti-diskriminering	85
Permanent boende	79
Återförening med familj	78
Totalt:	78

[Länk](#) till Migrant Integration Policy Index.

Indicators of immigrant integration 2015

Denna publikation från OECD och Europeiska kommissionen presenterar den första breda internationella jämförelsen i samtliga EU- och OECD-länder av resultaten för invandrare, genom 27 indikatorer organiserade kring fem områden: Sysselsättning, utbildning och kompetens, social integration, medborgerligt engagemang och social sammanhållning.

Syftet med den internationella jämförelsen av integrationsresultat är att förse beslutsfattare med riktmärken för hur man kan strukturera sitt integrationsarbete, i relation till arbetet i andra länder. Detta kan hjälpa länder att utforma en effektiv och innovativ integrationspolitik som gynnar både invandrare och samhället i stort.

[Länk](#) till rapporten.

Språkundervisning för nyanlända i Europa

Emilia Romagna (Italien)

I Emilia Romagna ser man undervisning i det italienska språket (L2 – motsvarande SFI) och samhällskunskap som det första steget i den sociala integrationen av utlänningar. Av denna anledning, bland de strategiska målen för "Treårigt program för social integration av utländska medborgare 2009-2011", har regionen identifierat att lärande av det italienska språket och skrivkunnighet underlättar och främjar integrationsprocessen och gör det möjligt för utländska medborgare att uppnå social och politisk integration.

Regionen finansierar språkkurser genom regionala sociala medel och genom andra initiativ. Bland annat genom avtal och partnerskap med lokala och regionala skolor och myndigheter samt avtal och partnerskap med statliga myndigheter.

Samarbetet syftar till att erbjuda lösningar för att kunna möta de olika utbildningsbehoven av invandrare. Detta med hänsyn till jämlikhetsaspekter och det samverkande förhållandet mellan utbildningsvärlden och arbetslivet.

I Emilia-Romagna har många initiativ och utbildningar utvecklats för att kunna erbjuda en bred och mångfacetterad L2- utbildning till förmån för utländska medborgare. Vid utformning och genomförande av åtgärder kan därför även arbetsmarknadsparter, tredje sektorn och många andra offentliga och privata enheter delta, utöver regionen, provinser, kommuner och utbildningsinstitutioner.

Vuxenutbildningssystemet inrymmer därför en del aktiva formella och informella nätverk där lärare, lärarutbildare och volontärer deltar i utvecklingen av metoder, språk och metoder för experimentell L2-undervisning.

Det övergripande syftet med arbetet är att samla alla initiativ under ett sammanhängande och bättre kvalificerat ramverk, samt genom att öka lärarnas kompetens, utveckling och prövning av nya initiativ för att diversifiera L2-utbildningserbjudande.

Kontaktuppgifter:

Servizio Politiche per l'accoglienza e l'integrazione sociale
viale Aldo Moro 21 - 40127 Bologna

Marzio Barbieri

Tel: +39 051 527 71 03

mbarbieri@regione.emilia-romagna.it

Wolfsburg (Tyskland)

I staden Wolfsburg har man som uttalat mål att alla nyanlända vuxna ska gå från nivå A1 till B1 (internationell skala för språknivå) i det tyska språket inom ett år efter ankomst, för att på så vis få ökade möjligheter att ta sig in på arbetsmarknaden.

Kvällsskolor spelar en avgörande roll för invandrades språkutveckling i Wolfsburg. Där undervisar deltidsanställda lärare, som genom kvällsundervisningen uppnår full sysselsättningsnivå. Dessutom har man upprättat en arbetsmodell där så kallade ”mothers of the districts”, en form av mentor med liknande erfarenheter av invandring och språkkunskaper, stöttar och vägleder immigranter, samt bidrar i undervisningen av det tyska språket.

Validering

EU/England

The European Credit System for Vocational Education and Training (ECVET)

ECVET är ett europeiskt initiativ som gör det möjligt att samla och överföra tidigare meriter genom erkännandet av läranderesultat i yrkesutbildning (VET) inom Europa. ECVET har utvecklats för att underlätta erkännandet av insatser inom yrkesutbildning samt inom formellt och informellt lärande. Syftet är att underlätta arbetskraftens rörlighet. ECVET har testats i olika pilotprojekt över hela Europa och avsikten är att tillämpningen av initiativet ska utvidgas gradvis och framöver också utgöra en del av EU:s "Utbildning 2020 -initiativ".

[Länk](#) till information om ECVET samt genomförda pilotprojekt.

Exempel på genomfört pilotprojekt inom ECVET

"CO.L.O.R." - Competency and Learning Outcomes Recognition for migrants"

Projektperiod: 2011-2013

Projektägare: ARLAS, Agenzia Regionale per il Lavoro e l'Istruzione (Region Campania)

Finansiering: ECVET

CO.L.O.R. var ett italienskt pilotprojekt som involverade italienska regioner som Campania, Lazio, Piemonte och Toscana samt ett antal utländska aktörer, däribland en skotsk aktör inom validerings- och kvalifikationsområdet.

Projektets fokusgrupp var invandrare med tidigare kvalifikationer inom områdena sjukvård och konstruktion. Projektets uttalade syfte var att åtgärda specifika arbetsmarknadsbehov med hjälp av validering och andra typer av "erkännande processer" av invandrades kompetenser. Genom ett avtal mellan de deltagande regionerna kunde en ram för ett effektivt tillvaratagande av kompetenser utvecklas. Projektet innebar att de berörda myndigheterna antog och tillämpade ECVET- specifikationer, vilket bidragit till en ökad integrering av invandrare på arbetsmarknaden.

Kontaktperson för projektet:

ARLAS

Team Manager

Pasquale DiMarzo

Centro Direzionale di Napoli

E. Porzio Isola C/5

Naples 80143, IT

Telefon: ++ 39-0817968740

[Här](#) kan du läsa mer om CO.L.O.R.

Tim Pohl Praktikant
